

Cena Statutárního města Opavy letos i pro prof. Vladimíra Birguse, vedoucího Institutu tvůrčí fotografie

Autor: Ivan Augustin

OPAVA - Na Slezské univerzitě (SU) patří prof. PhDr. Vladimír Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty, k služebně nejstarším. A už brzy se zařadí do vybrané společnosti těch, jejichž práci ocenilo i sídelní město SU. V průběhu právě připravovaného kulturního festivalu převezme Cenu Statutárního města Opavy.

Návrh na udělení městského ocenění, k jehož podání kulturní komisi, radě a zastupitelstvu Statutárního města Opavy bezprostředně vedlo letošní významné životní jubileum V. Birguse (narozen 5. května 1954), byl, jak se přímo v něm uvádí, zpracován při vědomí dlouhodobého přínosu jmenovaného rozvoji opavského kulturního života a z pozice znalosti jeho podílu na současné úrovni české fotografie. Podílu nejen autorského, ale rovněž v oblasti teorie, historie a kritiky fotografie a kurátorství mnoha významných výstavních titulů, realizovaných jak na nejvyšší celostátní, tak mezinárodní úrovni.

Na opavském pracovišti V. Birguse získala idea návrhu okamžitě silný mandát nejen ze strany výtvarných pedagogů, ale též našich i zahraničních posluchačů kombinovaného bakalářského, navazujícího magisterského a doktorského studia oboru Tvůrčí fotografie, jenž je akreditován ve studijním programu Filmové, televizní a fotografické umění a nová média. „Není tu zřejmě nikdo, kdo by Vladimíru Birgusovi takové ocenění nepřál,“ konstatoval jeho kolega prof. Mgr. Jindřich Štreit, jeden ze signatářů návrhu, který jej navíc opatřil vlastním stanoviskem, jež předkládáme v plném znění na jiném místě.

„Jsme přesvědčeni, že tento návrh je plně opodstatněný, a proto věříme, že při projednávání v příslušných zastupitelských orgánech města získá podporu. Udělení městského ocenění prof. V. Birgusovi by bylo adekvátním oceněním jeho nezpochybnitelných zásluh o bohatost současného kulturního dění v Opavě, jakož i výrazem uznání a respektu ke všem až dosud dosaženým výsledkům a veřejným aktivitám už více než dvě desítky let existujícího Institutu tvůrčí fotografie (ITF) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě,“ říká se dále v návrhu podepsaném pedagogy a pracovníky ITF a podaném k posouzení příslušných grémíí Statutárního města Opavy v polovině března. Přesto jejich souhlas s udělením ocenění V. Birguse v tom nejlepší smyslu zaskočil.

„Sdělení, že mám v Opavě dostat cenu, mě velmi překvapilo. Vždyť by se jistě našlo mnoho vhodnějších kandidátů. Ocenění proto přijmu a budu vždy pokládat za ohodnocení práce a aktivit celého Institutu,“ reagoval na rozhodnutí opavské samosprávy V. Birgus, jež mu sdělil a posléze 23. července rovněž redakci zpravodajského portálu <http://inoviny.slu.cz> potvrdil dramaturg kulturních akcí města Mgr. Petr Rotrekl z kanceláře primátora opavské radnice.

Jindřich Štreit o Vladimíru Birgusovi

Doporučuji udělit opavské městské ocenění prof. PhDr. Vladimíru Birgusovi za jeho celoživotní soustavnou práci pro zařazení české fotografie do světového kontextu. Napsal celou řadu teoretických knih, fotografických monografií, stovky článků a recenzí. Realizoval mnoho výstav a fotografických přehlídek. I když věnuje spoustu času jiným fotografům, sám je také fotografem s bohatou publikační a výstavní činností. Je nejdéle působícím vedoucím na vysoké škole s fotografickým zaměřením. Na Slezské univerzitě v Opavě působí od jejího založení. Za tuto dobu Institutem tvůrčí fotografie prošla velká řada studentů, kteří se zapojili do fotografického života a zúčastnili se výstav prakticky na celém světě. Prof. PhDr. Vladimír Birgus je nejvýraznější osobností současného fotografického dění a plně si takové ocenění zaslouží.

„Náš“ (či Birgusův?) Institut se stal zakládající součástí opavské Filozofické fakulty a druhým českým vysokoškolským pracovištěm pro tvůrčí fotografii. U transformace původního Institutu výtvarné fotografie Svazu českých fotografů a jeho zasazení na akademickou půdu stál také Vojtěch Bartek (1932-2013) a další Birgusovi kolegové, z nichž někteří byli pro výuku v průběhu

dalsích let získání (Aleš Kuneš, Pavel Mára, Václav Podestát, Jan Pohribný, Tomáš Pospěch, Jindřich Štreit, Petr Velkoborský). V. Birgus měl, jak se záhy ukázalo, pro tento z hlediska výuky fotografie na českých vysokých školách historický krok předpoklady i potřebné zkušenosti. Od 1978 působil jako odborný asistent katedry fotografie na FAMU, v roce 1994 se stal docentem a o pět let později profesorem. V letech 1998-2002 vedl Kabinet dějin a teorie fotografie při katedře fotografie FAMU. Jako výtvarný pedagog klade trvale velký důraz na kreativitu posluchačů, známá je jeho neutuchající „posedlost“ prezentovat českou fotografickou tvorbu na desítkách výstav u nás i v zahraničí. Birgusova čilá publikační činnost, reprezentovaná mj. monografiemi věnovanými F. Drtikolovi, J. Rösslerovi, E. Wiškovskému, G. Aulehlovi či Dítě Pepe by si pak vyžadovala samostatný a mnohem rozsáhlejší text.

Ve vlastní tvorbě mu v českém prostředí patří průkopnické postavení v práci s barvou jako svébytným uměleckým fenoménem dokumentární fotografie. Za její dnes už bez nadsázky klasickou prezentaci je považována publikace Cosi nevyslovitelného, jejíž vydání na počátku 2003 provázela stejnojmenná Birgusova výstava v Praze, reprízovaná posléze v Berlíně, v Kyjevě, ve Vratislavi, v Moskvě a ve Vilniusu. V Opavě se V. Birgus naposledy představil v březnu a v dubnu průřezem své tvorby z let 1972 - 2014 v Domě umění. V současnosti tato výstava probíhá v olomouckém Muzeu umění.

Cenu Statutárního města Opavy k dnešku z odborných pracovníků SU obdrželi doc. PhDr. Libor Martinek, Ph.D., z Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty (2004) za osobní přínos rozvoji města v oblasti česko-polských literárních aktivit, prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., v té době děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty (2007), za zásluhy o rozvoj univerzity z hlediska organizačního zázemí a zkvalitňování podmínek studia a výuky a Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D., z ITF Filozoficko-přírodovědecké fakulty (2007) za podíl na organizování kulturních akcí na území města a v jeho okolí. Medailí Statutárního města Opavy pak byl v roce 2004 oceněn první rektor SU prof. RNDr. Martin Černožský, CSc.

Bc. Martin Kůs, vztahy s veřejností

Slezská univerzita v Opavě

Olbrichova 25, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

Slezská univerzita v Opavě vznikla po listopadu 1989 nejprve jako dvě fakulty Masarykovy univerzity v Brně a následně Zákonem České národní rady z 9. července 1991 pak z těchto dvou fakult vznikla Slezská univerzita se sídlem v Opavě. Jedná se o veřejnou vysokou školu sídlící v Opavě a Karvině. V současné době má čtyři součásti: Filozoficko-přírodovědeckou fakultu v Opavě, Obchodně podnikatelskou fakultu v Karvině, Fakultu veřejných politik v Opavě a Matematický ústav v Opavě. Na ústavech, katedrách a specializovaných pracovištích univerzity v současnosti studuje na osm tisíc posluchačů.

Více o univerzitě a dění na ní najdete na www.slu.cz a www.inoviny.slu.cz